

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 294. Quomodo ille, qui obligatur sigillo debeat respondere, si interrogetur circa materiam sigilli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

dicit *Ills.* n. 251. contra *Fagund.* & *Dianam*, sic enim fit cum consuetudinariis, & hoc pertinet ad officium Judicis ac Medici. Si autem loquatur de spectantibus ad sigillum sibi aliunde notis, v. g. qui dictaverat peccata pro confessione alteri facienda, non potest nequidem in confessione de istis loqui pœnitenti, quia notitia illa non pertinuit ad hujus Confessarii forum, *Lugo* n. 128.

1982. Q. 294. Quomodo ille, qui obligatur sigillo, debeat respondere, si interrogetur circa materiam sigilli. R. Aliqui Lovanienses apud *Sandæum* ad prop. 26. ab *Inn.* XI. damnatam dicunt non posse affirmare, quod aliquid sciat, ne frangat sigillum; nec posse negare, ne mentiatur, sed debere interrogantem arguere ineptiæ & dicere, talia interrogari non debere, neque ad talia responderi posse. Doctrina illa valeret, si omnes in praxi eodem modo agerent, aut saltem si interrogatus nunquam, nequidem ubi posset & quamvis intentaretur mors, responderet aliquid de aliquo suo pœnitente, & hoc sciretur ab omnibus, sed cum plerique quandoque negent, si nempe pœnitens non sit tale quid confessus, aut saltem audientes non sciant interrogatum habere talem morem, ut nulli unquam respondeat, praxis illa non valet, quia interrogans judicabit hoc esse factum, quod interrogat: unde ut secretum tegatur, procedi potest secundum seqq.

1983. §. 1. Si Confessarius interrogetur, an pœnitens ei sit confessus peccatum, quod est notorium, communiter negare non debet, ne reddat pœnitentem suspectum de confessione non integra; nec debet affirmare, ne frangat sigil-

figillum: itaque dicat pœnitentem fecisse, quod
judicavit esse faciendum, & se functum esse suo
officio.

§. 2. Si per talem responsionem causetur 1984.
suspicio de peccato pœnitentis, aut si rogetur
simpliciter, an non sciat peccatum etiam oc-
cultum pœnitentis, dicat se nihil scire, & si o-
pus sit, hoc ipsum juret, quamvis antea jurasset
se sine restrictione vel æquivocatione respon-
surum, quia intentio interrogantis non potest
esse, nisi an sciat humano modo, id est, commu-
nicabili & spectante ad commercium huma-
num, ergo secundum dicta l. 3. p. 1. n. 284. non
mentitur sic respondendo ad intentionem in-
terrogantis, *Lugo d. 23. n. 73. Stoz n. 266. Hinc*
S. Th. in supplem. q. 11. a. 1. ad 3. ait, Homo non
adducitur in testimonium nisi ut homo, & ideo sine
lesione conscientie potest jurare se nescire, quod scit
santum ut Deus.

§. 3. Si Confessarius urgeatur, an non sciat 1985.
modo sacramentali, incōmunicabili, ut Deus,
aut quocunque alio tandem, adhuc negare de-
bet, & si opus addere juramentum, non restrin-
gendo purè mentaliter, hoc enim esse illicitum
dixi ibidem n. 285. sed quia circumstantiæ con-
significant eam his vocibus Confessarii negan-
tis, & faciunt hunc sensum, *ut liceat mihi dicere,*
nam non sola verba significare sed etiam cir-
cumstantias humano modo cognoscibiles,
ostendi l. 3. p. 1. n. 284. Jam verò omnibus con-
stat, quòd interrogatus in materia sigilli tenea-
tur celare veritatem, ergo circumstantiæ re-
spondentis, *nescio,* addunt hunc sensum, *ut li-
ceat mihi dicere.* Nec refert, si interrogans ur-
geat, an non ita sciat, ut non liceat dicere, nam

adhuc potest dicere ac jurare, quod nesciat, iterum enim consignificabitur, ut liceat mihi dicere, & frustra vult interrogans, ut excludatur hoc additamentum, circumstantiæ enim hoc ipsum necessariò semper addunt, *Laym. Tann. Steph. Stoz* à n. 274.

1986. §. 4. Alium modum suggerunt *Tann. & Stoz* n. 273. ut Confessarius, si aliter non possit salvare sigillum, utatur vocibus purè materialiter tanquam sonis non significativis, volendo per illas nihil significare. Ratio autem, cur voces in illis circumstantiis non sint significativæ, hæc est, quia vis significativa vocum est voluntas illorum, qui eas instituerunt ad hoc vel illud significandum, atqui instituentes non voluerunt nec velle potuerunt, ut tales voces essent significativæ in casu, quo per illas revelaretur sigillum, id enim velle foret impium, nec Dei vel Reip. approbatio potest accedere, quæ tamen debet accedere, ut sit obligatio utendi vocibus, sicuti institutz sunt, ergo voces in his circumstantiis non sunt significativæ: quod autem interrogans excipiat illas ut significativas & fallatur, sibi imputet, injustè enim interrogat.

1987. §. 5. Quando Confessarius ita injustè interrogatur de re sigillo clausa, & non potest aliter regere quàm simpliciter dicendo se nihil scire, non est opus, ut signatè cogitet de uno vel altero ex relatis modis respondendi absque mendacio, sed sufficit, si animum habeat non mentiendi, & respondere velit in eo sensu, in quo juxta Ecclesiæ & Doctorum mentem cum veritate sic loqui potest, certum enim est debere hic esse aliquem modum licitum salvandi sigillum,
nec

nec occurrit magis congruus quàm unus ex his. Et quod dictum est de confessario, valet de omni alio obligato ad sigillum: extra hos autem similesque casus gravissimos foret mendacium sicuti vocibus. Porro quando veritas celari potest modo minùs suspecto de mendacio, hic adhiberi debet, & tum priùs utendum extremo medio, quando necessitas urget.

Q. 295. Quomodo pro foro externo sit agendum circa materiam sigilli. R. §. 1. Confessarius non præsumitur revelasse sigillum, tum quia facta, præsertim illicita, non præsumuntur, tum etiam quia in dubio circa res concernentes forum præsumitur pro Judice, unde in dubio is qui asserit, probare debet, *Fagund. Bardi, Schild, T. 2. c. 5. §. 3. Stoz n. 198. 279.* 1988.

§. 2. Revelans peccatum pœnitentis, ut ipse se defendat, tenetur probare se illud extra confessionem intellexisse vel cum consensu pœnitentis loqui. Si pœnitens neget se consensisse, Confessarius probæ vitæ satis probat jurando, nisi revelatio esset in grave damnum pœnitentis vel tertii, tum enim pœnitens præsumitur non consensisse, *Suar. Bardi, Schild. Stoz n. 279.* 1989. qui notat, quando ex omnibus nihil certi erui potest, potiùs credendum Confessario dicenti sibi datam esse licentiam, ob rationem §. 1. datam.

§. 3. Consensus pœnitentis mortui præsumitur datus, quando Confessarius probæ vitæ loquitur ex confessione ad commodum unius, licet sit ad incommodum alterius, uti si indicet hæredem defuncti teneri ad aliquid restituendum, præsertim si juret. Cessaret tamen hæc præsumptio, si Confessarius non sit probæ vitæ; 1990.